

KOLEKTIVINIS DARBAS

LIETUVOS KP ANYKŠČIŲ RAJONO KOMITETO
IR RAJONO DZD TARYBOS ORGANAS

1960 m.

kovo

10 d.

Ketvirtadienis

Nr. 21 (1108)

KAINA 15 KAP.

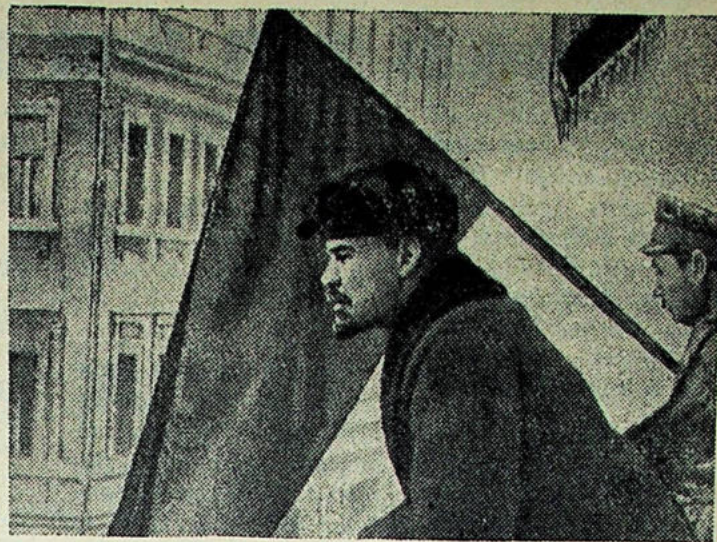
Eina nuo 1948 m.

V. Lenino gimimo 90-osioms metinėms artėjant

V. I. Leninas sako kalbą iš Maskvos Tarybos balkono kovotojams — komunistams, išvykstantiems į kovą prieš Denikiną.

Maskva, 1919 m. spalio 16 d. (Kino kadras).

(Iš TSKP CK markizmo-leninizmo Instituto ruošiamo albumo).

Sekančių metų derliui (Reportažas)

Saltas rytas, žadėjo gražią dieną. Rytuose aušra nurausvino dangų. Saulės dar nesimaitė, tačiau iš už miško jau lindo auksinių spindulių pluoštas.

„Gera bus dienele, galėsime gerokai spustelėti“ — pagalvojo Jonas Sriubas, trečiosios brigados brigadininkas, pasukdamas iš namų į vieškelį.

Prabėgo keliolika minučių, ir pasigirdo artėjančio traktoriaus gausmas.

Už keletos žingsnių prieš brigadininką sustojo traktorius su prikabinomis rogėmis. Iš kabinos iššoko linksmas traktorininkas Bronius Laruševičius, tvirtai paspaudė ištiesią brigadininko ranką ir be jokios įžangos pradėjo:

— Pakrovėjų bus? Na, tada prie darbo.

Mūsų racionalizatoriai

Anykščių plytų ir drėnažo vamzdžių fabrike didėja racionalizatorių ir išradėjų skaičius. Per šių metų du mėnesius, ruošiant fabriką naujam darbo sezonui, įgyvendinti aštuoni racionalizatorių pasiūlymai.

Racionalizatoriai šaltkalviai Br. Andrijauskas ir Alb. Žebulis pasiūlė perdirtinti ekskavatoriaus SK-182 molio bunkerį. Tas atpalaiduos nuo šio agregato aptarnavimo vieną darbininką ir duos įmonei per metus 4500 rublių ekonomijos. Taip pat racionalizatorių A. Labeikos, J. Didžgalvio, P. Rukšos pasiūlymai gamybos technologijos tobulinimui duos įmonei ne tik daug ekonomijos, bet ir palengvins darbo sąlygas.

P. GRAZYS
Fabriko gamybos melstras

Praėjus valandėlei, traktorius, tempdamas roges, nuo kolūkio karvidžių čiuožė į trečiosios laukininkystės brigados laukus.

Jonas Sriubas buvo apskaičiavęs, kad praėjusiais metais geriausias kukurūzų ir bulvių derlius gautas ten, kur kiekvienam hektarui atiteko vidutiniškai po 7 tonas durpių-mėšlo pūdinių. Gi šiemet kukurūzų ir kaupiamųjų kultūrų hektarui išeis po 15 tonų komposto.

— Na, kaip? Apilenksim Strolia? Juk mūsų durpės visai pašonėje. — iššokęs iš traktoriaus kabinos, klausia Laruševičius.

— Pralinksim antrą brigadą, nebijok. — patenkintas tarė brigadininkas ir paėmė šalimais stovėjusias šakes.

Brigadininku pasekė ir kolūkiečiai Zina Mišūnaitė, Ona Dagytė, Vincas Pilkauskas ir Juozas Banys.

Po pusvalandžio rogės vėl čiuožė fermų link, po to į durpyną ir vėl, ir vėl...

Saulė jau leidosi, kai kolūkiečiai skirstėsi į namus, tvirtai nusprendę rytoj vėl stoti prie durpių vežimo ir ne tik laimėti lenktynes su kaimynine brigada, o padėti kuo tvirčiausią pagrindą būsimam derliui.

F. Šiaučiulis
(Mūsų koresp.)

Debelių apylinkė,
„Ateities“ kolūkis

DIDIS IR PAPRASTAS

Juozas Bartašiūnas dar paaugliu būdamas paliko gausią savo tėvų, mažžemio valstiečio, šeimą ir išvyko ieškoti duonos karnio į Rygą. Pirmojo pasaulinio karo metais jis buvo mobilizuotas į caro kariuomenę, kovėsi frontuose, o vėliau dalyvavo Didžiojo Spalio įvykiuose, 1919 metais J. Bartašiūnas įstojo į partiją.

Drg. Bartašiūnas pažinojo didįjį Komunistų partijos ir Tarybų valstybės įkūrėją V. Leniną. Stai ką šis senas revoliucijos veteranas papasakojo ELTOS korespondentui.

Ar man teko matyti Vladimirą Leniną? Revoliucijos vadą man teko ne tik matyti, bet ir kalbėtis su juo.

...1917 metais Latvijos Ust-Dvinsko šaulių pulkas perėjo į revoliucijos pusę. Šio pulko batalionas, kuriame aš tarnavau, dalyvavo kovose prieš baltuosius lenkus Mogilovo-Rogačiovo rajone.

1918 metų vasario mėnesį mane paskyrė lydeti ešeloną su maisto produktais, kuriuos Lietuvos ir Baltarusijos gyventojai siuntė Maskvos darbo žmoniems.

Karinė vadovybė paliko mane Maskvoje. Buvau pasiųstas tarnauti į pirmąjį latvių šaulių Revoliucinį

dalinį, kuris tuometėjo igulos tarnybą Kremliuje. Tai buvo įtempta tarnyba. Vadovavau būriui, kuris dalyvavo operacijose, triuškindamas anarchistus ir kitus kontrrevoliucinius elementus, maištavusius prieš jaunąją Tarybų valdžią.

Niekuomet neužmiršiu savo pirmojo susitikimo su didžiuoju Leninu. Tai buvo 1918 metų balandžio mėnesį. Vakare, patikrinęs sargybos postus prie Kremliaus sienų ir Spaso vartų, buvau begrižtas į kareivines. Staiga pamačiau Leniną, vaikščiojantį su vienu žmogumi. Jei neklystu, tai buvo Kremliaus komendantas.

Aš kariškai pasisveikinau.

Kontraktacijos sutartys sudarytos

Siais metais Mičiurino vardo kolūkio nariai įsipareigojo pagaminti 100 ha naudmenų po 52 centų mėsos. Norėdami to pasiekti, visi kolūkiečiai sudarė su kolūkiu kontraktacijos sutartis versliams auginti. Jas pasirašė 130 kolūkiečių. Stengdamiesi sukaup-

ti kuo daugiau pašarų gyvuliams, pavasarį pasėsimė 90 ha vienamečių žolių ir 30 ha kukurūzų žaliame pašarui.

St. Piskarskas,
kolūkio agronomas

ROVNO SRITIS. Dubnovo rajono „Progress“ kolūkio laukai kasmet gausiai tręšiami organinėmis trąšomis. Todėl ir derlius čia visuomet geras.

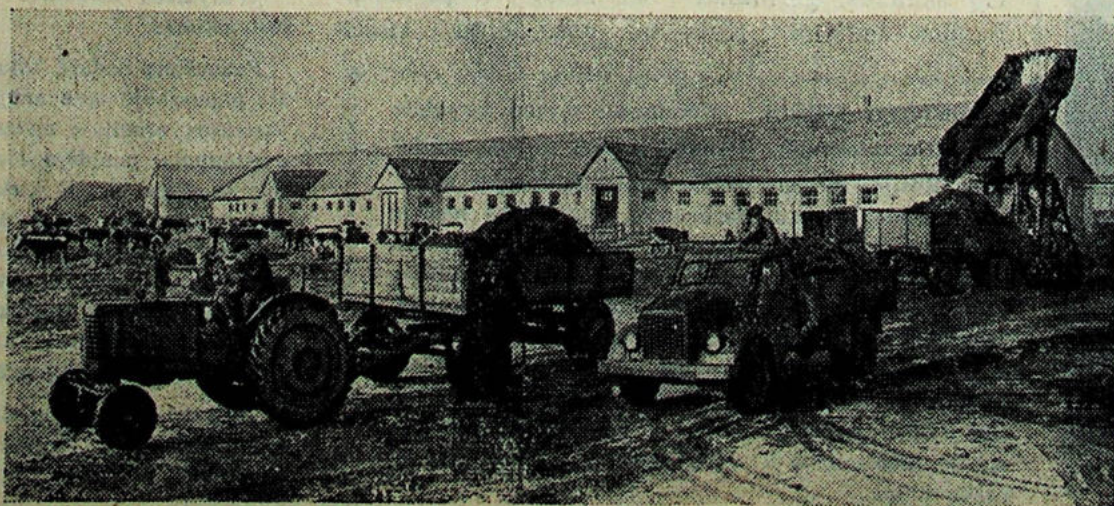
Prie gyvulininkystės fermų išbetonuotos 30 tūkstančių tonų talpos mėšlo saugyklos. Sruotoms taip pat įrengti 9 tūkstančių tonų talpos rezervuarai. Mėšlas į saugyklas išvežamas pakabinamuoju vagonėliu, o į laukus traktoriais. Žiemą sruotos kompostuojamos su durpėmis, o surinktos pavasarį — laistomos ant laukų.

Ruošiant vietines trąšas, plačiai naudojami traktoriai, priekabos, automašinos, autocisternos ir kita technika.

Rūpestingą trąšų kaupimą ir naudojimą duoda gerus rezultatus. Praeitais metais 1700 ha plote kolūkis gavo po 15,3 centnerio grūdų iš kiekvieno pasėlių hektaro.

Nuotraukoje: trąšų ruošimas ir išvežimas „Progress“ kolūkyje.

A. Platonovo (TASS) nuotr.

Tarptautinės moters dienos minėjimas

Sekmadienį Jono Biliūno vardo vidurinės mokyklos salėje įvyko iškilmingas Anykščių miesto darbo žmonių ir aplinkinių kolūkių kolūkiečių iškilmingas posėdis, skirtas Tarptautinei moters dienai — kovo 8-jai — paminėti.

[Šventiškai papuoštą salę susirinko miesto įmonių darbo pirmūnės, pedagogės, medicinos darbuotojos, žemės ūkio specialistės, kolūkietės.

Iškilmingo posėdžio prezidiume — LTSR Aukščiausiosios Tarybos deputatė R. Kuliešienė, „Aukštakalnio“ kolūkio agronomė P. Ivanauskienė, Jono Biliūno vardo kolūkio kaulių šėrėja Velenytė, „Anykščių vytno“ fabriko darbininkė Piskunova ir eilė kitų moterų — gamybos

žymūnių, rajono ir miesto DZD Tarybos deputatų.

Posėdį trumpu įžanginiu žodžiu pradėjo LKP rajono komiteto sekretorius drg. Vl. Žižys.

Pranešimą apie Tarptautinę moters dieną, apie rajono moterų laimėjimus, pasiektus įvairiuose ūkinės ir kultūrinės statybos baruose, jų artimiausius uždavinius kovojo už septynmečio plano įvykdymą skaitė Anykščių miesto 1-os septynmetės mokyklos direktorė drg. N. Varskaitė.

Vienai geriausių rajono karvių melžėjų — „Anykščių šilelio“ kolūkio atstovei T. Banytei buvo įteiktas LTSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo Garbės ra-

tas. 69 moterys — rajono įstaigų tarnautojos, kolūkių kolūkietės, įmonių darbininkės buvo apdovanotos LKP rajono komiteto ir rajono vykdomojo komiteto Pagyrimo raštais. Vertingomis dovanomis ir pinigėmis premijomis savo geriausias darbuotojas, aktyviausias visuomenininkes apdovanojo „Spartako“, Anykščių plytų ir drenažo vamzdžių gamyklos, medelyno, raikopasjūngos profsąjungų komitetai bei K. Staro vardo, M. Melnikaitės, „Puntuko“ kolūkių valdybos.

Po to iš 25 aktyviausių moterų buvo išrinkta rajono moterų taryba.

Z. MIKŠYS

DAINŲ ŠVENTEI ARTĖJANT

Rubikiečiams — pirmoji vieta

Burbiškio kultūros namuose įvyko Burbiškio, Rubikų ir Storių apylinkių meninės saviveiklos apžūra. Joje dalyvavo Rubikų plytų-drenažo vamzdžių gamyklos, Zdanovo vardo ir „Puntuko“ kolūkių saviveiklininkai.

Pirmąsą scenoje pasirodė Rubikų saviveiklininkai. Jų repertuaras buvo gausus. Žiūrovams patiko 4 veiksmų veikalo „Tėvų klaida“ pastatymas. Veikalą režisavo dramos ratelio vadovė drg. Tu. mlenė. Tautinių šokių ratelio nariai pašoko keletą šokių. Styginis orkestras pagrojo rusų ir lietuvių liaudies dainų popurį, ti. „olličiū dalnā „Toli kalnuose“, „Moklinių valsą“ ir kt.

Su vienaveiksme pjese „Prapuolėm, Jurguti“ pasirodė Zdanovo vardo kolūkio saviveiklininkai, vadovaujami drg. Adamonytės.

„Puntuko“ kolūkio saviveiklininkai

pašoko keletą lietuvių liaudies šokių. pagrojo kalmo kapela.

Deja, scenoje neteko išvysti Burbiškio kultūros namų saviveiklininkų. Jie, per daug pasitikėdami savo jėgomis, neslruošė apžūrai, ir pasirodymą scenoje teko atidėti.

Geriausiu buvo pripažintas Rubikų plytų-drenažo vamzdžių gamyklos meninės saviveiklos kolektyvas. Šiam kolektyvui suteikta teisė dalyvauti rajoninėje meninės saviveiklos apžūroje. F. USACKAS

Naujas saviveiklos kolektyvas

Aknystų invalidų namuose susikūrė saviveiklininkų būrelis. Jo repertuare — pjesė „Laimė“, intermedijos, liaudies šokiai, dainos.

Jaunasis kolektyvas jau pasirodė „Zalgirio“ ir „Atelties“ kolūkiuose.

A. KIRILAUSKAS

Moterų darbų parodoje

Puikūs margaspalviai kilimai, raštuotos lovatiesės ir staltiesės, šilku išsiuvinėtos pagalvės, įvairūs nėriniai ir mezginiai praėjusį sekmadienį buvo eksponuojami Tarptautinės moters dienos proga surengtoje rankdarbių parodoje. Joje buvo eksponuota daugiau kaip 400 darbų, pateiktų Anykščių miesto moterų. Ne vieno parodos lankytojo dėmesį patraukė namų šeimininkės Lukoševičienės siuvinėti rankdarbiai, išsiskiriantieji dideliu kruopštumu ir dailumu. Lankytojų atsiliepimų knygoje daugiausia įrašų apie audėjų Butkevičienės ir Staniūnienės puošnias, įvairiausiais ornamentais ir raštais išaustas drobes, apie menišką kuklią mokytojos Ček-Čegienės medžio raižinius.

Nors ši pirmoji Anykščių miesto moterų rankdarbių paroda vyko vos vieną dieną, tačiau ją spėjo aplankyti daugiau kaip aštuoni šimtai žmonių. Ir visl, kas domisi dailiais liaudies kūrybos darbais, išsinešė malonų ir gilių įspūdį. Ne veltui juk didžiuojamasi mūsų darbščiuųjų moterų nagingumu, jų išradingumu ir meniniu skoniu. Tai dar kartą patvirtino įvykusi paroda.

V. VIDALIS

Išrinkto draugišką teismą

„Vienybės“ kolūkyje išrinktas draugiškas teismas. Teismo pirmininku kolūkiečiai išrinko Ig. Guozdą, pava-

duotoju — mokytoją P. Baltušį. Išrinkti taip pat ir teismo tarėjai.

M. TUMKEVIČIUS

Nuotraukoje: F. K. Novobrancevas kalbasi su T. J. Oleinikova.

V. Turino (TASS) nuotr.

REZULTATUS SUVEDUS

Kai kolūkis prisiėmė įsipareigojimą 1959 metais iš kiekvienos karvės primelžti po 2300 kg pieno, melžėjos dar tarė savo žodį:

— Mes pasižadame iš kiekvienos karvės primelžti po 2500 kg pieno.

Elena Devenienė, Genė Sadauskaitė, Irena Striogaitė ir kitos melžėjos nepagalėjo darbo ir pastangų įsipareigojimams įvykdyti. Metų gale, suvedus rezultatus, paaiškėjo, kad duotas žodis ištesėtas: iš kiekvienos karvės primelžta po 2503 kg. Tai 579 kg daugiau, negu 1958 metais. Pieno gamyba, skaičiuojant 100 ha žemės naudmenų, per metus padidėjo 76,2 cent.

Kai kalbama apie pieno gamybos padidėjimą, negalima nepaminėti galvijų fermos vedėjos, zootechnikės Birutės Dragūnaitės. Nors ji jauna specialistė, tačiau sumaniai vadovauja stambiai fermai.

Kolūkyje praėjusiais metais toliau buvo didinamas melžiamų karvių skaičius, gerinama bandos sudėtis. Kol-

ūkio veršinininkė Veronika Balčiūnienė už gerą veršelių auginimą apdovanojta LTSR Žemės ūkio ministerijos Garbės raštu.

Apie praėjusių metų pasiekimus turi ką pasakoti ir kaulių auginimojai. 1958 metais kiekvienam 100 ha arimų tebuvo pagaminta po 19,2 cent kaulienos. 1959 metais kaulienos gamyba padidėjo 13,4 cent. Mėsos,

metais iš gyvulininkystės buvo gauta 596 tūkstančiai rb. pajamų, tai 1959 m. jas sudaro 1190 tūkstančių.

Ataskaitiniame susirinkime kalbėjęs apie pasiekimus gyvulininkystėje, kolūkio pirmininkas Antanas Marcinkevičius neužmiršo nurodyti ir trūkumų.

Kolūkyje dar nepakankamai rūpinamasi veisliniu darbu. Dirbtinio gyvulių apsekli-

Ataskaitos ir rinkimai kolūkiuose

skaičiuojant 100 ha žemės naudmenų, pagaminta dvigubai daugiau, negu užpernai.

Praėjusiais metais buvo auginama 45 ha kukurūzų. Iš kiekvieno ha gauta vidutiniškai po 475 cent žaliosios masės.

Kolūkyje didelis dėmesys skiriamas gyvulininkystės darbuotojų skatinimui. Jiems kiekvieną ketvirtį išmokami avansai, geriausios melžėjos, kaulių šėrėjos, veršelių auginėjos premijuojamos.

Padidėjus gyvulininkystės produktų gamybai, išaugo ir pajamos už juos. Jeigu 1958

nimo punkto technikas Banikonis mažai rūpinasi savo pareigų atlikimu.

Pasitaikė faktų, kai kauliūmės buvo šeriami nekokybiškai paruošti pašarai.

Nors bulvių, linų ir kai kurių kitų kultūrų derliai padidėjo, vienos nurodė drg. Marcinkevičius, dar labai žemas grūdinių kultūrų derlingumas. Iš dalies tai pateisinama tuo, kad per eilę metų dirvos buvo nualintos. Todėl reikia sukaupiti

kuo daugiau organinių trąšų.

Kita priežastis ta, kad praėjusiais metais eilė kolūkiečių neišdirbo darbdienių minimumo. Pavėluotai nuravėti cukriniai runkeliai, uždelstas linų rovimas. Aišku, nuo to nukentėjo ir derlius. Pašalinus šiuos nesklaidumus, kolūkis dar sparčiau žengs į priekį.

Nežiūrint kai kurių trūkumų, kolūkis praėjusiais metais pasiekė žymių laimėjimų. Bendros pajamos nuo 909.216 rb., gautų 1958 metais, išaugo iki 1.707.705 rb. Išaugus piniginių pajamoms, beveik dvigubai padidėjo darbdienio vertė.

Nemaži levaniškių pirmųjų septynmečio metų laimėjimai, tačiau dar didesnį užmojų šiems metams. Šiomet kiekvienam 100 ha naudmenų reikia pagaminti po 41 cent mėsos, 47 cent padidinti pieno gamybą. Kolūkyje iš pat pirmųjų šių metų mėnesių rūpestingai prižiūrimi gyvuliai, kaupiamos trąšos.

K. Vidmantas

Naujas žingsnis į priekį

„Paryžiaus Komunos“ kolūkyje įvyko ataskaitinis susirinkimas.

Pranešimą padarė kolūkio pirmininkas E. Kostinas. Jis papasakojo apie naujus kolūkio narių laimėjimus, pasiektus praėjusiais metais. Pernal grūdinių kultūrų derlingumas padidėjo 4 centneriais iš hektaro. Palyginus su 1958 m., iš kiekvienos karvės primelžta po 194 kilogramus pieno daugiau, mėsos gamyba, skaičiuojant kiekvienam 100 ha žemės naudmenų, padidėjo 11 centnerių, o piniginių pajamų išaugo 226,6 tūkstančių rublių. Darbdienis irgi tapo svaresnis. Už kiekvieną darbdienį kolūkiečiams išmokama po 3 rublius ir po 1,8 kg grūdų.

Antrąsiais septynmečio metais 100 ha žemės naudmenų kolūkiečiai pasiryžo pagaminti po 42 cent mėsos ir po 157 cent pieno.

J. PACINSKAITE,
D. TAMULEVICIUTE

Vanda Polikevičiūtė — Kauno pliušo-šilkų kombinato audimo cecho brigados, kovojančios už komunistinio darbo kolektyvo vardą, komjaunimo organizacijos sekretorė. Ji taip pat pavyzdinga audėja. Per pamainą Vanda išaudžia 20–25 metrus pliušo vietoj 16 metrų pagal normą.

Nuotraukoje: audėja Vanda Polikevičiūtė. M. Ogajaus (ELTOS) nuotr.

Rūpinkimės sanitarine miškų apsauga

Teisingai ūkininkaujant miškuose kasmet būtina iškirsti, sugaminti ir išvežti sausuosius, vėjo išverstus ir nulaužtus medžius. Jei tokie medžiai paliekami miške vasaros laikotarpiui, susidaro miško kenkėjų židiniai, nuo kurių įvairūs žievgraužiai ir kirvarpos puola gretimais, dėl kokių nors priežasčių nusilpusius medžius.

Kolūkių miškuose

kasmet atsiranda nemaži kiekiai sausulių, vėjo išverstų, nulaužtų ir grybinių miško kenkėjų pakenktų medžių. Dažnai tenka matyti kempinėmis apaugusias senas drebulės, be abejo, išpuvusių kamienų. Jas palikti nenukirstas nenaudinga: mediena toliau genda ir labai mažai tepriauga. Ne paslaptis, kad mūsų rajono kolūkių miškuose pa-

sitaiko gaisrų. Net ir paviršutinis miško gaisras, kai sudega miške auganti žolė, uogienojai, neaukšti krūmeliai, samanos, daug pakenkia miškui. Kai kas klaidingai galvoja, kad tokie gaisrai miškui žalos nepadarą. Degant uogienojams, krūmeliams, apdega ir stambesnių medžių žievė apatinėse kamienų dalyse. Medžių gyvybingumas dėl to susilpnėja. Tokie gaisrai daugiau nusilpnina eglynus, nes eglės žievė plona. Antriniais miško kenkėjais nuo miškuose paliktų sausulių, vėjavartų, ne-

sugamintų medžių viršūnių ir šakų pereina į tokius gaisro nusilpnintus medžius. Tada pradeda džiūti medžiai pradžioje lizdais, o po to ir visoje buvusioje gaisravietėje. Kas stebi gamtą, daug kur gali matyti, kaip medynai tokiais atvejais nyksta metai iš metų.

Netvarkingas miško kirtimas taip pat veda tuo pačiu keliu. Vakarų vėjams atidengti arba smarkiai išretinti eglynai būna vėjo išverčiami. Vėjavartų laiku nesutvarkius, plinta kenkėjai. Paliktos miške nesugamin- tos medžių viršūnės ir

šakos taip pat tampa kenkėjų židiniais.

Iš šių kelių savotiško ir nuoseklaus miško gyvenimo pavyzdžių jau galima suprasti, kad miške turime jautriai ūkininkauti. Jokiu būdu negalima palikti kolūkių miškuose nesugamintų sausulių, vėjavartų ir vėjalaužų. Dabar, žiemos metu, kaip tik laikas tuo susirūpinti. Tik kolūkių valdybos turi paprašyti artimiausių girininkijos darbuotojų suženklinti kirstinus medžius. Sanitariniai miško kirtimai — tai būtinas ir visapusiškai naudingas darbas.

I. Vilkončius
Anykščių miškų ūkio
vyr. miškininkas

Speciatyčių LAIŠKAI

Traukinio belaukiant

Prieš traukinio atvykimą į Rubikių geležinkelio stotį susirenka nemaža keleivių. Klekvenas stengiasi atėti anksčiau, kad prieš traukinio atvykimą dar suspėtų apšilti.

Bet, deja, apie sušilimą stotyje nėra ko nė svajoti, nes keleivių laukiamasis nekūrenamas. Jis nekūrenamas buvo net ir tada, kai nuo šalčio poškėjo tvoros. Ir tai dar ne viskas. Įėjusio į vidų dėmesį patraukia skylės grindyse, išdaužyti ir popieriais užklijuoti langai.

Labai rimtai reikia susirūpinti šios stotelės tvarkymu. A. KLASAS

Kantrybė išseko

Klekveno Svėdasų miestelio gyventojų bute yra radijo taškas. Bet labai retai tenka pasiklausyti radijo valandėlių, nes garslakabiai vis traška, braška, kalba lyg iš po žemių.

Reiktų sutvarkyti šį reikalą. SVĖDASISKIAI

Supainiotas maršrutas

Sušalę žiūrovali, nebetekę kantrybės, nuėjo pažiūrėti prie aparatinės. Mechanikas, siūbuodamas į kairę ir į dešinę, murmėjo:

— Užsikimšo, kad ji paraliai... Nė velnio neiseina...

Paskui pasipylė tokia rinkinių keiksmazodžių kruša, kad silpnėsnių nervų moterėlės atsitraukė nuo „kultūros darbuotojų“ ir pasiskubino į namus.

Kada Gediminas Ivanavičius šiek tiek prasiblaivė, suremontavo savo techniką, buvo jau devynios. Filmą žiūrovali pamatė pavėluotai.

Daug blogiau Surdegio moksleiviams.

— Čia mano reikalas, — atsauna paklaustas Ivanavičius. — Noriu rodau, noriu ne. Jūs man ne virštininkai.

Pusantero mėnesio laukė Surdegio moksleiviai meninio filmo. Pagaliau pasirodė skelbimas: vasario 18 dieną bus demonstruojamas filmas „Sirdies atmintis“. Nustatyta valanda vaikams susirinko prie salės, o kino mechaniko ir kvapo nelikę. Nežinia, ar išgerti „laipsniai“ sumaišė jam kelią, ar kas kitas dėl to buvo kaltas, bet filmas tą dieną buvo demonstruojamas Zvilūnuose. Taisybės dėlei reikia pasakyti, kad Ivanavičius sekančią dieną prisiminė Surdegį ir filmą parodė, tik žiūrovų mažoka susirinko: nepripatę jie prie tokio maršruto, negali atspėti, kada telksis pas juos užvažiuoti kino mechanikas.

Nesulaukė kovo 3 d. Ivanavičiaus ir „Pavasario“ kolūkio kolūkiečiai. Nuvykę į Surdegį pastotinėm jo nerado. Mat, šaunusis kinomechanikas pasigėrė.

Sako, kad Ivanavičius nėra pats sau viršininkas, kad yra kultūros skyrius, kuris nustato maršrutą. Nustato, tur būt, ne tam, kad ji kinomechanikai lauzytų?

J. SILINIS

Stot! Draugiškas teismas eina.

— Iš kur šitie? — ...Nakonių pradinė mokykla. Už stalo sėda ninkas Laužikas ir brigadininkas Skrebė, atsitiktinai užėję į IV-os brigados kolūkiečio Jurgio Bernadišiaus tvartą. Karvutė, lyg niekur nieko, kramsnojo dobius.

— Arkliui pašarų atsi-
vežiau. Liko kuokštelė...
ir padaviau karvei, —
sumišęs atšikinosi Berna-
dišius. — Dovanokite.

— Už vagystę teks
atsakyti draugiškame
teisme, — pasakė išei-
damas pirmininkas.

VISI SMERKIA

kienė, Valonis ir kt. Ne-
jauku Jurgiui Bernadi-
šiui. Jo pasmerkti už
nusikaltimą atėjo, ne tik
VI-tos, bet ir kaimyni-
nės — V-tos brigados
kolūkiečiai. Ir ką gi pa-
sakys, kai esi kaltas.
Bernadišius teistengia
ištarti porą žodžių:

— Prašau dovanoti.
Kalba pašarų vežikas
Antanas Kaminskas.

— Gėda, kaimyne,
už vagystę sėdėti kalti-
namųjų suole, — sako
jis. — Aš žikiu, kad

štai atsirado net grobs-
tytojas. Kadangi Berna-
dišius iki šiol buvo są-
žiningas kolūkietis, jie

prašo draugišką teismą
į tai atsižvelgti. Kolū-
kiečiai laiduoja, kad
Bernadišius klaidą su-
prato ir jos nebekartos.

Draugiškas teismas,
atsižvelgdamas į kalti-
ninko prisipažinimą ir
kolūkiečių įsitikinimą,
kad daugiau Bernadi-
šius nebebus kaltas, pa-
reiškė jam viešą papei-
kimą.

K. VIDUSKA
K. Staro vardo kolūkis

Senutė pamazū, atsi-
dusdama, pradeda pasa-
koti:

(Bus daugiau)

KRUVINI PĖDSAKAI

(DOKUMENTINĖ APYBRAIZA)

(Tęsinys. Pradžia Nr. Nr.
16 (1103), 17 (1104),
18 (1105), 19 (1106))

...Marijona Adamonie-
nė pašoko iš guolio.
Stiprus smūgis į duris
išsklaidė pirmąjį miegą.
— Atidaryk, vistiek
įsilaušim. — riaumoją
už durų balsas.

Atstumti velkės Mari-
jona nėjo. Įsikibusi ran-
kutėmis į motiną, glau-
dėsi 5 metų dukrelė Ma-
rytė. „Kas žino, gal nak-
ties drumstėjų rankos
išplėš mažąją mergytę“
— pagalvojo moteriškė.
Daug, ak daug šurpių
istorijų apie baisius
banditų žvėriškumus bu-
vo girdėjusi ji.

Neįsilaužę pro duris,
banditai nenurimo. Pa-
biro lango stiklai, ir nak-
tiniai vaiduokliai sulin-
do į vidų. Įžūlus žvilgs-
niai varstė ant lovos
besėdinčią Adamonienę.
Jie širdo, kad ji, papras-
ta kaimo moteriškė, at-
sidavusi darbavosi,
prižiūrėdama „Bangos“
kolūkio paršelius. Juos
siutino, kad jos brolis

Jonas milicijoj dirbo, o
antrasis brolis, kovoda-
mas prieš vokiškuosius
okupantus už tėviškės
laisvę ir laimę, gyvybę
paaukojo.

— Užteks ceremonijų!
Pradėk, — įsakė Krau-
jalis ir atkišo savo pis-
toletą Apacionkai.

— Sakyt, kuo nusi-
kaltau? — paklausė
Adamonienė, norėdama
nors prieš mirtį sužino-
ti savo kaltę.

— Na, greičiau! —
suriko nerimaudamas
Kraujalis.

Du šūviai nuskardėjo
troboje.

Apacionka įvykdė įsa-
kymą...

— Mamyt, mamyt! Iš
mano rankytės kraujas
teka, — pravirko prie
motinos priglundusi mer-
gytė. Tačiau mamytė,
sukniubusi lovoje, nebe-
girdėjo dukrėlės šauks-
mo. Iš kaktos jai sunkė-
si kraujo srovėlė, rau-
donai nudažydama bal-
tutėlę pagalvę.

Banditai išgarmėjo iš
trobos, palikdami joje
nužudytą Trečiųjų Kur-
lių kaimo moteriškę ir
persauta ranka nualpu-
sį penkerių metų duk-
relę.

...Laikas spėjo išva-
goti raukšlėmis senutės
Sidlauskienės veidą, ta-
čiau neišstipdė jos pa-
tirtą skausmo. Prigėsus
žvilgsnis sakyte sako,
kad senutė daug skau-
džių valandėlių pergy-
veno. Užvis didžiausią
skriaudą, giliausią žaiz-
dą širdyje paliko bandi-
tai, jos akivaizdoje su-
šaudę dukrelę Juzę.

Senutė pamazū, atsi-
dusdama, pradeda pasa-
koti:

— Mano dukrelė Juzė
palinkimą prie mašinų
turėjo. Būdavo, pamatys
traktorių laukę — taip
ir negali akių nuo jo at-
traukti. Vieną žiemą į tą
Anykščių emtėnę išgu-
žėjo — traktoriste norė-
jo pramokti. Apie pava-
sari sugrįžo į namus,
kolūky paukščių fermo-
je pradėjo dirbti, bet tą
mašiną iš galvos vistiek
neišmetė.

Pamenu, rudenį sakė:
„Gruodis ateis — į kur-
sus vėl eisiu, ir tada,
mamut, traktorių kiera-
vosiu“.

Senutė minutei prity-
la.

— Neišsipildė vargše-
lės norai. Atsibastę ne-
vidonai sutrukdė. Dvy-
likta valanda nakties
buvo, kai, nužudę Ada-
monienę, trobon įvirto.
Vienas toks ilgais švie-
stais plaukais ant duk-
rėtės šūkavo: „Gana
bus tau agituoti! Kur
bilietą, komsomolka,
slep? Ilgai kamantinė-
jo, viską aukštyn kojom
apvertė, sujaukė. Paskui
tas pats ilgaplaukis
banditas prie mano
akių Juzytę sušaudė.
Prigrasino kaip išmany-
dami, kad niekur nei-
čiau, o patys į Pašilių
mišką spruko.

Senutė nustoja pasa-
koti. Sis trumpas nu-
siskraustosios moters pa-
sakojimas — tai kalti-
nimas tiems, kurie savo
rankas sukrūvino jos
dukters ir daugelio ne-
kaltų žmonių krauju.
Juk tas ilgaplaukis ban-
ditas, nušovęs jos Ju-
zytę, buvo sužvėrėjęs
sadistas Kraujalis. Per
vieną naktį jo vadovau-
jami budeliai keturis la-
vonus paliko.

(Bus daugiau)

Gamtos mėgėjo kampelis

Svečiuose pas žvėrelius

Troškūnų vidurinės mokyklos III klasės mokiniai, vadovaujami mokytojos Bačkulienės, surengė iškylą į mišką. Jie aplankė žvėrelių ir paukščių mėgstamas vietas su gausiomis dovanomis: šieną, daržovėmis, grūdais, trupiniais ir kitomis gėrybėmis. Pasirinktą miško vietą mokiniai lankys su dovanomis dažnai. Jie nutarė iki pavasario lesinti paukščius ir šerti žvėrelius.

Be to vien tik miške jie rūpinasi gyvąja gamta. Prie namų kiekvienas trečios klasės mokinys turi įrengęs lesyklėlę, kur maitinasi šimtai paukščių.

Būtų labai puiku, jeigu kiekviena klasė apsilankytų su dovanomis miške, suteiktų didelę paramą žvėre-

liams ir paukščiams. Juk žiema gili ir šalta, be žmogaus pagalbos žvėreliams ir paukščiams labai sunku bus jų pergyventi.

A. GENYS

Globoja kurapkas

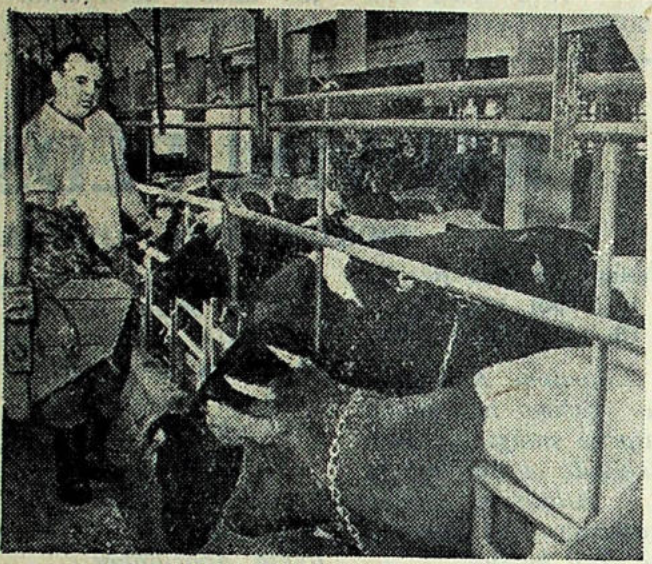
Levaniškio apylinkėje yra daug kurapkų. Vietos septynimetės mokyklos mokytojas Glemža ir mokiniai jas globoja. Prie lesyklų, padarytų iš eglėšakių, kurapkos greitai priprato. Jos kiekvieną dieną čia randa grūdų atliekų. Gerai įrengtos eglėšakių palapinės — lesyklos apsaugo paukštelius nuo plėšrūnų.

A. UZKURELIS

Vokietijos Demokratinė Respublika. Žemės ūkio gamybinio kooperatyvo „Viljams“ valstiečiai (Altenburgo rajonas, Ezevitco kaimas) nutarė šiais metais 100 ha žemės laikyti 40 karvių ir 155 kiaules, iš kiekvienos karvės primelžti po 3.350 kg pieno.

Nuotraukoje: naujoje kooperatyvo „Viljams“ karvidėje. Melžėjas Ch. Vindis šeria gyvulius.

Saaro (Centralbild) nuotr.

BIBLIOGRAFIJA

Nesenai lietuvių kalba išėjusioje brošiūroje „Amerikiečiai apie amerikietiškojo gyvenimo būdą“ pateikiami įdomūs skaičiai ir faktai, rodantys, kaip yra tolima amerikiečių tikrovė nuo to išdailinto vaizdo, kurį stengiasi rodyti amerikietiškojo, vadinamo „laisvojo gyvenimo“ propaguotojai.

„Skurdas Jungtinių Valstijų kaimų rajonuose yra svarbiausias mūsų fermerių proble-

mos punktas. Tai nuostabus JAV ekonomikos žlugimo pavyzdys“, — rašo Ajosos valstijos vieno laikraščio redaktorius L. Sausas savo išleistoje knygoje „Fermeriai apimtį nerimo“.

Fermerių masės kenčia nuo stambių žemvaldžių, prekybinių monopolijų, hipotekos bankų ir kitų įstaigų sprespaudos. Smulkūs fermeriai deda žūtbūtinės pastangas, norėdami išsigelbėti iš skurdo ir prasimaušti į savarankiškus šeimininkus. Tačiau jie bejėgiai — jų apdirbamas žemės plotas labai mažas, pajamos menkos, kad jie galėtų įsigyti naujų traktorių, žemės ūkio mašinų ir užtektinai trąšų. Dėl to

*) Valstybinė Politinės ir mokslinės literatūros leidykla. Vilnius, 1960 m.

derlius smulkesnėse fermose mažesnis, kaip didelėse. Visa tai neleidžia smulkiesiems fermeriams, kaip yra pasakiusi amerikiečių spauda, „laikyti galvą vandens paviršiuje“.

Pažangiosios fermerių moksline tyrimo asociacijos leidžiamas biuletenis „Facts for farmers“ išspausdino duomenis, kaip piniginių pajamų pasiskirsto pagal JAV šeimų grupes. Brošiūroje nurodoma, kad pagal šio biule-

teno apskaičiavimus daugiau kaip 55 procentai fermerių 1954 metais turėjo piniginių pajamų iki 2 tūkstančių dolerių. O ką reiškia šitokia suma?

Yra žinoma, kad amerikiečių statistika traktuoja šeimos metinį 2 tūkstančių dolerių biudžetą kaip „skurdo ribą“. Žemiau šios ribos šeima pasmerkta visiškam skurdui ir badui. Fermerių nuskurdimo procesas pastaraisiais metais žymiai paspartėjo. Amerikiečių ekonomisto D. Džonsono apskaičiavimu, iš JAV žemės ūkio 1940—1956 metais kasmet buvo

išstumiamas vienas milijonas žmonių. Labai daug nuvaroma nuo žemės smulkių nuomininkų. Per du pastaruosius dešimtmečius JAV Pietuose nuvaryta nuo žemės 1,2 milijono nuomininkų.

Darbo valstiečiai — smulkūs fermeriai savo sąjungininkuose laisvuose kongresmenams bei laikraščių redakcijoms vis dažniau reiškia nepasitenkinimą. Ypač sunkus gyvenimas yra žemės ūkio darbininkų, kurie Jungtinėse Amerikos Valstijose vadinami „užmirštais žmonėmis“. Uždarbis sezoninio darbininko, jeigu jis dirba fermose visus metus, yra apie 900 dolerių. Ši suma — tai tik 15—20 procentų pragyvenimo min-

J. DAINYS

PRANEŠIMAS

apie pieno ir mėsos gamybą rajono kolūkiuose 1960 m. kovo mėn. 1 d.

Užimamoji vieta	KOLŪKIO PAVADINIMAS	Primelžta pieno 100 ha naudmenų (cent.)	Primelžta pieno iš 1 karvės (kg)	+ padidėjimas sumažėjimas, paįnglinus su praėjusių metų tuo pačiu laikotarpiu	Pagaminta ir parduota mėsos 100 ha naudmenų (cent.)	Pagaminta ir parduota kiaulių mėsos 100 ha ariamos (cent.)
1.	„Anykščių šilelis“	42,1	352	+ 90	2,2	2,6
2.	„Lenino keliu“	36,8	356	+ 28	6,2	5,0
3.	„Svyturys“	34,0	369	+ 81	3,8	2,7
4.	„Draugystė“	33,7	322	+ 79	7,7	5,2
5.	„Pergalė“	30,4	335	+ 16	10,1	8,2
6.	„Tarybinė žemė“	28,2	323	+ 95	6,8	6,3
7.	„Puntukas“	24,9	288	+ 29	2,8	2,6
8.	„Levaniškis“	24,3	284	+ 79	1,2	1,5
9.	„Žalgiris“	24,0	297	— 26	7,2	5,2
10.	„Skiemonys“	23,2	279	+ 55	3,8	1,2
11.	Mičiurino vardo	22,7	257	+ 81	1,3	1,6
12.	„Ateitis“	21,5	250	+ 37	1,8	1,8
13.	„Laisvas artojas“	21,4	266	— 44	1,6	1,9
14.	K. Staro vardo	21,1	232	+ 132	2,2	2,6
15.	„Bolševikas“	20,8	216	+ 1	6,3	3,8
16.	„Aušra“ (Surdegio apyl.)	19,3	219	+ 67	1,7	1,4
17.	„Aukštakalnis“	18,8	214	+ 50	0,8	1,2
18.	„Už taiką“	18,4	253	+ 134	1,2	0,8
19.	„Pažanga“	18,2	251	+ 88	2,6	2,3
20.	„Vienybė“	18,2	204	+ 32	1,4	2,3
21.	Lenino vardo	17,1	198	+ 70	2,3	2,8
22.	„Kelias į komunizmą“	16,5	195	+ 56	0,9	0,8
23.	„Jaunoji gvardija“	15,7	194	+ 9	2,0	2,5
24.	„Naujas gyvenimas“	15,6	248	+ 75	3,4	4,4
25.	„Pavasaris“	14,5	143	+ 17	3,0	2,5
26.	„Paryžiaus Komuna“	14,4	193	+ 85	1,2	1,7
27.	„Tarybų Lietuva“	14,1	170	+ 78	—	—
28.	„Svėdasai“	12,2	174	+ 87	0,2	1,4
29.	„Jara“	12,1	168	+ 16	1,8	1,0
30.	„Gegužės Pirmoji“	12,0	146	+ 52	1,8	2,6
31.	Ždanovo vardo	11,5	132	—	0,6	0,8
32.	„Aušra“	11,4	176	+ 36	2,7	1,4
33.	„Ateitis“ (Surdegio apyl.)	10,3	115	— 10	0,5	0,8
34.	„Tarybinis artojas“	10,2	171	+ 131	2,2	2,9
35.	„Spindulys“	10,1	119	— 59	0,4	0,5
36.	Cerniachovskio vardo	9,8	145	— 18	0,4	0,5
37.	„Ažuolas“	9,4	129	— 18	2,0	2,4
38.	M. Melnikaitės vardo	9,4	107	— 35	—	—
39.	„Diktai“	8,9	108	+ 2	1,7	2,2
40.	„Kibirkštis“	8,8	157	+ 35	0,9	1,3
41.	J. Biliūno vardo	8,8	156	+ 57	1,4	2,4
42.	„Draugystės keliu“	8,7	129	+ 7	3,5	6,4
43.	J. Zemaitės vardo	8,3	117	— 4	0,4	0,4
44.	„Gimtoji žemė“	4,0	52	—	1,7	2,5
45.	P. Cvirkos vardo	3,0	42	— 5	0,7	0,7
46.	„Kalnapilis“	2,3	32	— 14	1,8	2,8
47.	Puškinio vardo	1,7	27	— 17	0,9	1,1

Kolūkiuose: 16,8 207 + 43 2,5 2,5
Troškūnų tarybiniam ūkyje: 34,6 288 — 57 5,4 7,5

Rajone: 17,6 211 + 34 2,6 2,7

Anykščių rajono valstybinės statistikos inspektorius

Paskaitos jaunimui

Komjaunimo rajono komitetas kartu su politinių ir mokslinių žinių sklaidimo draugijos rajono skyriumi Anykščių kultūros namuose organizavo paskaitų apie V. I. Lenino gyvenimą ir veiklą skaitymą. Bus perskaitytos paskaitos „V. I. Lenino val-

kystė“, „V. I. Lenino gyvenimas ir revoliucinė veikla“ ir kitos. Jaunimas jau klausėsi paskaitos „V. I. Lenino idėjų triumfas“, kurią skaitė komjaunimo rajono komiteto sekretorius E. Ragaišytė.

A. Bitėnas

Redaktorius St. VINCIONAS

Troškūnų vartotojų kooperatyvo darbuotojai nuoširdžiai užuojautą reiškia

GURSKYTEI DANGUOLEI

dėl jos mylimos motinos mirties.

Anykščių sviesto gamyklos kolektyvas reiškia gilią užuojautą Svėdasų cecho buhalterei INDRASYTEI Onai dėl jos tėvelio mirties.

Kino teatre „PERGALĖ“ žiūrėkite kino filmus:

kovo 10-11 dienomis

„FURTUNA“

kovo 12-13 dienomis

„MEILĘ REIKIA BRANGINTI“